

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Høringsuttalelse – forslag til prekvalifiseringskriterier og auksjonsmodell for Sørlige Nordsjø II

Om DNV

DNV er en uavhengig leverandør innen risikostyring og kvalitetssikring med virksomhet i mer enn 100 land og nærmere 13000 ansatte. Selskapet er heleid av *Stiftelsen Norske Veritas* og har siden 1864 vært verdensledende innen teknisk kvalitetssikring av skip (klaseselskap). I tillegg til maritim kompetanse, har DNV i flere tiår testet, sertifisert, og vært teknisk rådgiver innen olje og gass og fornybarsektoren. DNV er involvert i mer enn 90% av havvindprosjekter globalt, og nær 80% av verdens havvindprosjekter er sertifisert av DNV. Selskapet har mer enn 13 års erfaring med flytende havvindprosjekter.

DNVs innspill til Høring av forslag til prekvalifiseringskriterier og auksjonsmodell for Sørlige Nordsjø II

Norge er på vei mot et kraftunderskudd i perioden 2026-2030, og det er behov for en netto økning i den norske kraftproduksjonen. DNV støtter havvindambisjonene som regjeringen la fram våren 2022. Vi mener det som ligger i høringsdokumentene danner et godt utgangspunkt for framtidig utvikling av havvind på norsk kontinentalsokkel.

Det er likevel et tidskritisk element i dette arbeidet som gjør at det blir svært viktig å få til havvindsatsingen på rett måte – første gangen. For skalering er det samtidig viktig å legge til rette for maksimal utbyggingsgrad innenfor de åpnete områdene – raskest mulig.

Som følger av det, og som et overordnet innspill for å bidra til å øke utbyggingstempoet på kontinentalsokkelen i tråd med regjeringens egne ambisjoner, ber vi regjeringen overveie en insentivmodell, hvor en hurtig utbygging kan utløse ekstra finansiell kompensasjon.

Nedenfor følger svar/kommentarer til enkelte av spørsmålene i høringsnotatet. Etter vår oppfatning vil disse bidra til å tydeliggjøre kriteriene og kravene aktørene skal forholde seg til, slik at disse kan besvares i henhold til myndighetenes ambisjoner og målsetninger.

P, prekvalifiseringskriterier og auksjonsmodell for Sørlige Nordsjø II

- » **Hvilke forhold knyttet til tildelingsmodell som må være avklart til utlysningen?**
 - » Ansvar for fremtidig eksportløsning for vindpark til grid, eller fra vindpark til land, må avklares, inkludert transformatorstasjon, og alle aspekter knyttet til dette, herunder ansvar for teknisk løsning, inkludert eventuell fremtidig ekspansjon, investeringskostnader, drift, vedlikehold og oppgraderinger.

- » *Kommentar til kulepunkt:* Ansvar for kostnader knyttet til eksportløsning og eventuelle krav til eksportløsning, vil påvirke kostnader og valg av løsninger for design, konstruksjon og drift, og må avklares for å redusere risiko for feil anslag i kostnadsestimatene.
- » De tekniske kravene til havvind i Norge er ikke konkludert. Dette kan sette en grense for hvor langt man kan komme i prosjektmodningen og gir sannsynligvis økte risikopåslag i kostnadsestimatene for utbygger.
- » **Hvor mange aktører som bør bli prekvalifisert, gitt at departementet setter en øvre grense for antall/andel aktører?**
 - » Ut i fra høringsnotatet er det ikke klart hvordan myndighetene vil sikre at det gis insentiver for å prestere godt i en konkurranse basert på bærekrafts kriteriene. Konkurranse om prekvalifisering kan sikre nødvendig innovasjon og nytenkning rundt bærekraft.
- » **De ulike kriteriene, herunder; Om formulering og innhold i de kvalitative kriteriene er tilstrekkelig tydelige for aktørene**

Etter vår formening er formulering og innhold i prekvalifiseringskriteriene under bærekraft utydelige og det er uklart hvordan departementet vil evaluere de ulike søkerene mot hverandre. Dette bør gjøres tydeligere.

 - » **Om det er tilstrekkelig tydelig hvordan departementet vil evaluere søkere under hvert kriterium**
 - DNV anser at det kan komme tydeligere fram hvordan søkere vil bli evaluert. Spesielt på bærekraft. Det bør også fremgå fra de kvalitative tildelingskriteriene hvordan myndighetene vil følge opp disse i konsesjons- og driftsvilkår. Dette fremstår som uavklart og utydelig for aktørene slik det står i forslaget fra OED.
 - » Erfaring fra internasjonale havvindprosjekter viser at de prosjektene som har benyttet seg av anerkjente verifikasjon- / sertifiserings- / klassifikasjonsregimer (eks. IEC og DNV), er med på å sikre teknisk integritet og gjennomføringsevne. Klart definerte minimuskraav til kvalitet og gjennomføring vil kunne bidra til redusert prosjektrisiko og -kostnad.
- » **Om etterspurt dokumentasjon per kriterium gir dekkende informasjon for å vurdere søkere**

Kommentarer til foreslåtte kriterier for gjennomføringsevne (Tabell 4):

 - **Kriterium 2D, Krav 2)**

Det er få aktører som har erfaring med store HVDC-anlegg til havs. Slik DNV ser det vil dette kriteriet diskvalifisere flere konsortier/ redusere konkurransen blant konsortiene. DNV ber OED vurdere om dette er hensiktsmessig med et slikt krav.
 - **Kriterium 2D)** DNV mener krav til dokumentasjon om natur er mangelfull. DNV anbefaler at OED etterspør dokumentasjon for planer for hvordan natur, biodiversitet og økosystemer skal ivertsettes og at erfaring fra tidligere prosjekter vil bidra positivt. Departementet bør opplyse hvordan slik erfaring eventuelt vektlegges
 - **Kriterium 2F)** DNV foreslår at strategi for drift og vedlikehold legges til listen for beskrivelse av prosjektkonsept. Videre, hvis kravet i 2D beholdes, kan det være naturlig å beskrive løsning for eksportsystem under 2F. Estimat for årlig energiproduksjon kan legges til. Prosjektkonsept bør speile prosjektplan.
 - **Kriterium 2G)** Bør inkludere naturrisikovurdering.

» **Kommentarer til foreslåtte kriterier for bærekraft (Tabell 5):**

- » Prekvalifiseringsplaner for natur bør følges opp med krav til dokumentasjon ved miljøovervåking. OED bør også vurdere om bærekraftløsninger som får høy(este) score under prekvalifisering kan inspirere generelle krav i konsesjons- og driftsvilkår.

» **3A. Klimafotavtrykk**

- » DNV støtter kravet om gjennomførte analyser av klimafotavtrykk. At klimafotavtrykk blir kvantifisert er avgjørende for å identifisere løsninger som gir det laveste klimafotavtrykket. anbefaling til metode og systemgrense er angitt under.

» **3B. Sameksistens.**

- » Det trengs en tydeligere definisjon av hva som ligger i sameksistens. Hvordan definerer myndighetene god sameksistens og hva ønsker myndighetene å oppnå med sameksistens i enkelte områder
- » Departementet kan også vurdere å innføre en *“best practice”* som operatørene må forholde seg til. Ansvarlig myndighet kan ha ansvar for denne – men utformingen bør være basert på interessentdialog.

» **3C. Resirkulering og gjenbruk**

- » Det synes å være et misforhold mellom forklaring og dokumentasjonskrav i 3C. Forklaringen synes å beskrive et krav for resirkulering og gjenbruk av større elementer i vindparken. Dokumentasjonskravet synes derimot å etterspørre informasjon om planlagt materialbruk i utbyggingsfasen. Dette bør tydeliggjøres og avklares. Begge tema er relevant for å vurdere prosjektets resirkulerings- og gjenbruks-evne, og bør dokumenteres og vektas i konkurransen.

» **3D. Arealeffektivitet**

- » Det bør sikres at det ikke er konflikt mellom bærekraftskriteriene 3B og 3D. Lokal biodiversitet kan bli negativt påvirket av for høy arealeffektivitet dersom sårbar natur ikke blir hensyntatt i utbygging. Gode løsninger for sameksistens med for eksempel natur kan ha negativ effekt på arealeffektivitet. Departementet kan vurdere om begrepet *Arealutnyttelse* er bedre egnet. Dette vil da kreve endring i foreslåtte måleparameter.

» **[Forslag til nytt punkt 3E] Natur, biodiversitet og økosystemer**

- » DNV foreslår at natur, biodiversitet og økosystem legges inn i listen av kriterier som eget prekvalifiseringskrav under bærekraft. Dette vil være i tråd med Stortingsvedtak 737 fra 10.juni 2022 der stortinget ber regjeringen om å *“sikre at utbygging og drift av havvindparker og annen fornybar energiproduksjon på norsk sokkel har vesentlig bedre natur- og miljøregnskap enn tidligere energiprosjekter i Norge. Utbygging og drift skal gjøres på en måte som sikrer svært lav eller positiv samlet naturpåvirkning over tid.”*

Følgende tema bør etter DNVs syn inkluderes:

1. Plan for hvordan naturpåvirkning kan minimeres

2. Plan for naturpositivitet, inkludert mål, budsjetttramme og dokumentasjonsplan (med referanse til Stortingsvedtak 737 omtalt over)
3. Plan om tilrettelegging for forskning og deling av data.

Departementet kan også vurdere å innføre en “*best practice*” som operatørene må forholde seg til. Ansvarlig myndighet kan ha ansvar for denne – men utformingen bør være basert på interessedialog.

- » **Hvilken metode aktørene bør benytte for å estimere klimafotavtrykk per kWh, ref. 5A**
 - » DNV foreslår å legge til grunn ISO 14067:2018 (Greenhouse gases –Carbon footprint of products) som krav for metode for beregning av klimafotavtrykk. Dette vil være i tråd med metoden som benyttes for dokumentasjon av klimafotavtrykk i EUs taksonomi, og er et anerkjent metodedokument. Metoden dekker hele livsløpet til systemet som vurderes.

DNV foreslår videre at utbygger bør levere to parametere for klimafotavtrykk:

1. CO₂e/ kW installert kapasitet
 2. CO₂e / kWt produsert over levetiden
 - » Parameter 1 vil være et godt mål for klimafotavtrykk knyttet til materialbruk, transport av materialer fundamentering og installasjon.
 - » Parameter 2 vil være viktig for å få et helhetlig karbonfotavtrykk som inkluderer operasjonelle utslipp og vedlikehold, levetid, samt effekten av gode løsninger for gjenbruk og resirkulering, samt dekomisjonering. Vi legger til grunn at systemgrensen for CO₂-regnskapet følger ansvarlig utbyggers eierskap.
 - » På lik linje med ansvarsforhold, bør også systemgrensen for beregning av klimafotavtrykk avklares slik at denne blir sammenlignbar mellom aktørene.
- » **Valg av systemgrense for klimafotavtrykkberegning, herunder hvilke komponenter systemgrensen bør inneholde, ref. 3A**
 - » Vi legger til grunn at systemgrensen for CO₂-regnskapet følger ansvarlig utbyggers eierskap. På lik linje med ansvarsforhold, bør også systemgrensen for beregning av klimafotavtrykk avklares slik at denne blir sammenlignbar mellom aktørene.
 - » **Kommentar vedrørende fleksibilitet i konseptmodning**

DNV ber OED balansere forpliktelser knyttet til valg av teknologiske løsninger og systemer må sees i sammenheng med den raske teknologiske utviklingen – og at det bør være rom for tilbyderne å gjøre justeringer på for eksempel valg av turbin-system, flytere eller forankring i allerede innleverte og godkjent anbud. Tilsvarende prinsipper bør gjelde løsninger for bærekraft.

[Sign.]

[Sign.]

Ditlev Engel
Konserndirektør Energy Systems, DNV

Marte Midtsund
Head of Department, Energy Systems, DNV og
representant i samarbeidsforum for havvind